

[M. C. Korsgaard.]

Penge i Førsteprioritet til en Rente, der ligger under 4 pCt. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Minister, om han ikke kunde tænke sig at gaa med til, at den Rentesats, her tales om, blev sat noget ned. Nu vil man maaske sige, at de Folk, som eventuelt tænker paa at bygge Ejendomme her, kan faa Laan andre Steder paa lige saa billige Vilkaar. Det er muligt. Og det er muligt, at man vil sige, at de Mennesker, der skal bygge, er ikke Mennesker, man bør tage særligt Hensyn til. Som Forholdene har udviklet sig, er det imidlertid min Opfattelse, at der maaske kan være andre Kategorier af Landmænd, som i Fremtiden vil søge Laan for at kunne opføre saadanne Bygninger. Hidtil har det vel sagtens været de større Landbrugere, som har opført saadanne Boliger. Hvis Folkeforholdene paa Landet fortsættes, kunde jeg imidlertid tænke mig, at i Fremtiden smaa og mindre Gaardmænd slog sig sammen, to eller flere, for i Kompagni at opføre saadanne Boliger, og jeg saa gerne, at man gennem Lovforslaget her animerede til netop at gaa den Vej for derigennem at skaffe Arbejdskraft. Da det er særlig vanskeligt for Landmændene at faa ugifte Tyende, kan det være nødvendigt for dem at gaa over til mere fast Hjælp. Vi ved, hvor vanskeligt det er for en Landmand, der kun har Brug for en enkelt Mand, at entrere med en gift, som ikke opholder sig paa Gaarden. Paa Gaarde, hvor der er Brug for to eller flere, kunde man tit have en Mand mindre, naar man i de Tider, hvor der var Brug for det, kunde gaa hen og faa en gift Arbejder til at hjælpe sig, og derfor tror jeg, det vilde være klogt, om Smaagaardene i den Tid, der ligger for, i Forening opførte Arbejderboliger for at have nogenlunde Sikkerhed for at have en Mand til Raadighed; han kunde gaa paa Skift paa de forskellige Gaarde efter nærmere Aftale eller ved Lejligheder, hvor den ene har mere Brug for ham end den anden.

Jeg kan tilsige mit Partis velvillige Støtte til Gennemførelse af Lovforslaget, som det er, men jeg vilde gerne, om der ved Behandling i et Udvalg kunde opnaas nogle af de Ting, som jeg her har gjort mig til Talsmand for, og som jeg mener saa absolut vil være Forbedringer.

Oluf Johansen: Som Lovforslaget var fremsat i Folketinget var det en almindelig Forlængelse, der var Tale om, men dog med flere Penge i Laan til hvert enkelt Byggeforetagende. Det er kun en naturlig Følge af, at Byggeriet er blevet dyrere. I Folke-

tinget er indsat den Ændring i Lighed med Bestemmelsen i Loven om Oprettelse af Husmandsbrug, at de 60 pCt. af Laanet skal være rentefri. Loven er nu efterhaanden blevet en fast Bestanddel af vor Boligpolitik, og jeg forstaar godt, at man i Folketinget har drøftet flere Enkeltheder i Forbindelse med denne Lovs Udførelse i det praktiske Liv. Man har nu ikke — jeg følger her Betænkningen fra Folketinget — berørt dem alle. Udtalelserne fra de ærede Ordførere her i Dag viser, at Betragtninger kan gøres gældende ogsaa paa andre Omraader, men lad mig nævne et Par Ting.

Lovens Titel er i høj Grad misvisende. Den handler om Opførelse af Arbejderboliger paa Landet. Det maa paa godt Dansk forstaas saaledes, at enhver hæderlig dansk Arbejder kan faa sig et Hus paa Landet, forudsat at Laanemidlerne strækker til naturligvis, og jeg ved, at mange fejlagtigt opfatter det saaledes og ikke kender Lovens snævre Begrænsning til kun at omfatte Landarbejdere. En af Delene bør vel engang ved Lovens Behandling rettes. Enten bør man udvide Lovens Omraade til at gælde andre, der ligestilles med Landarbejdere, eller man maa rette Titelen, saa at den svarer til Lovens Indhold. Jeg er i øvrigt ikke helt sikker paa, at Begrænsningen fastholdes lige stærkt ved Lovens Administration i de forskellige Amter, og naar jeg vender mig til Folketingsudvalgets Betænkning, saa er der et Par Linier, som jeg gerne vil gengive, idet de viser, at Folketingsudvalget i Virkeligheden søger at slække paa den snævre Grænse. Der staar:

„Der er i Udvalget Enighed om, at man ved Lovens Administration i Særdeleshed bør tage Hensyn til Arbejdere, der ved deres Virksomhed har direkte Tilknytning til Landbrugserhvervet.“

Folketingsudvalget siger altsaa: i Særdeleshed bør tage Hensyn til, men Loven fastslaar, at det er udelukkende Landarbejdere, der kan komme i Betragtning. Der er altsaa noget, der halter her i Forholdet mellem Lovens Ord, Lovens Tekst og Lovens Administration.

Et andet Forhold er mere iøjnefaldende. Selv om man fastholder, at Manden for at kunne faa Laanet absolut skal være Landarbejder, er det i Øjeblikket saadan, at der er intet, absolut intet, til Hinder for, at Landarbejderen lige efter at have overtaget Laanet kan gaa over til Arbejde i anden Virksomhed, f. Eks. en Industrivirksomhed, og stadig bevare billig Rente og, hvis vedkommende har mere end de 2 Børn, modtage den ekstra Rentenedsættelse. Ogsaa paa